

Phụ lục 1
GIẢI THÍCH CHỦ ĐỀ
HƯỞNG ỨNG 35 NĂM VIỆT NAM ỨNG PHÓ VỚI HIV/AIDS;
THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM
2025 VÀ NGÀY THẾ GIỚI PHÒNG, CHỐNG AIDS 01/12

Năm 2025, Chủ đề “*Đoàn kết là sức mạnh – Chung tay chấm dứt dịch bệnh AIDS*” được lựa chọn nhấn mạnh vai trò cốt lõi của sự đoàn kết, gắn bó, chia sẻ trách nhiệm và hợp tác chặt chẽ giữa các cá nhân, cộng đồng và quốc gia trong chương trình phòng, chống HIV/AIDS trên con đường hướng tới mục tiêu Chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.

1. Những tồn tại trong tiếp cận dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS?

HIV/AIDS không chỉ là vấn đề y tế mà còn là vấn đề xã hội phức tạp, liên quan đến kỳ thị, phân biệt đối xử, thiếu hiểu biết và hạn chế trong tiếp cận công bằng tới các dịch vụ y tế và hỗ trợ.

Trong những năm qua, mặc dù Việt Nam đã triển khai nhiều biện pháp can thiệp giảm tác hại tuy nhiên dịch HIV vẫn đang diễn biến phức tạp và có xu hướng gia tăng trong nhóm thanh thiếu niên trẻ, nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới (MSM). Đây là những quần thể ẩn nên rất khó tiếp cận, khó triển khai các can thiệp cần thiết. Hơn nữa, hành vi nguy cơ của nhóm này rất phức tạp như sử dụng ma túy tổng hợp, sử dụng chemsex, quan hệ tình dục tập thể...

Sự kỳ thị, phân biệt đối xử với người nhiễm HIV và sự hiểu biết đầy đủ về HIV/AIDS trong cộng đồng dân cư còn thấp, đã và đang là rào cản trong việc tiếp cận dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS của cả người nhiễm HIV và các nhóm đích nguy cơ cao.

Các rào cản về tài chính và địa lý cũng làm hạn chế khả năng tiếp cận dịch vụ của những nhóm đích nguy cơ cao. Nhiều người trong các nhóm nguy cơ cao thường có thu nhập thấp và không có khả năng chi trả cho các dịch vụ chăm sóc sức khỏe. Đồng thời, vấn đề giao thông và khoảng cách địa lý cũng là một trở ngại đối với những người sống ở khu vực nông thôn, vùng sâu, vùng xa.

Nguồn tài chính cho chương trình phòng, chống HIV/AIDS vẫn còn phụ thuộc tới gần 50% vào các dự án quốc tế đặc biệt đối với các chương trình dự phòng mang tính then chốt (điều trị dự phòng trước phơi nhiễm với HIV bằng thuốc kháng HIV (PrEP) đang dựa hoàn toàn vào các dự án viện trợ). Hiện nay Quỹ Bảo hiểm y tế và ngân sách nhà nước đang chưa chi trả cho dịch vụ can thiệp này. Thêm vào đó, các nguồn viện trợ cho phòng, chống HIV/AIDS đang bị cắt giảm viện trợ nhanh và mạnh.

2. Chấm dứt dịch bệnh AIDS được hiểu như thế nào?

Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường công tác bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe nhân dân đã đặt ra mục tiêu vào năm 2030 Việt Nam về cơ bản chấm dứt dịch bệnh AIDS. Theo đó, ngày 14/8/2020, Thủ tướng Chính phủ đã phê duyệt Chiến lược Quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030⁸. Đây là yêu cầu cấp thiết nhằm bảo đảm cụ thể hóa đầy đủ, kịp thời chủ trương, đường lối của Đảng về công tác phòng, chống HIV/AIDS và phù hợp với tình

⁸ Quyết định số 1246/QĐ-TTG ngày 14/8/2020 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.

hình mới. Ban Bí thư cũng đã ban hành Chỉ thị số 07-CT/TW ngày 06/7/2021⁹ về tăng cường lãnh đạo công tác phòng, chống HIV/AIDS, tiến tới chấm dứt dịch bệnh AIDS tại Việt Nam trước năm 2030.

“Hướng tới chấm dứt dịch bệnh AIDS” không có nghĩa là không còn người nhiễm HIV, không còn người tử vong do AIDS mà có nghĩa là khi AIDS không còn là vấn đề sức khỏe đáng lo ngại ở cộng đồng. Mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS là khi đạt được các tiêu chí sau:

- Số người nhiễm HIV phát hiện dưới 1.000 ca mỗi năm. (tương đương dưới 01 người nhiễm mới HIV/100.000 dân).

- Tỷ lệ người nhiễm HIV tử vong liên quan đến AIDS <1/100.000 dân.

- Tỷ lệ lây truyền HIV từ mẹ sang con <2%.

3. Tại sao chọn chủ đề: “Đoàn kết là sức mạnh – Chung tay chấm dứt dịch bệnh AIDS”

Chủ đề “*Đoàn kết là sức mạnh – Chung tay chấm dứt dịch bệnh AIDS*” mà Việt Nam lựa chọn trong năm 2025 có ý nghĩa quan trọng và được đưa ra dựa trên bối cảnh cụ thể.

“Chung tay Chấm dứt dịch bệnh AIDS” là sự tiếp nối cam kết đã được thể hiện rõ tại Hội nghị cấp cao về HIV/AIDS lần thứ 75 của Đại Hội đồng Liên Hợp Quốc năm 2021. Tại hội nghị này, cộng đồng quốc tế, bao gồm Việt Nam, đã thông qua Tuyên bố Chính trị với mục tiêu: “Chấm dứt các bất bình đẳng và trở lại đúng hướng để kết thúc dịch bệnh AIDS vào năm 2030”. Tuyên bố Chính trị nhấn mạnh sự cần thiết của việc bảo đảm quyền con người trong tiếp cận dịch vụ y tế, không có sự phân biệt đối xử và đảm bảo quyền được chăm sóc sức khỏe tốt nhất cho tất cả mọi người, đặc biệt là các nhóm dễ bị tổn thương. Tuyên bố cũng nhấn mạnh rằng việc tiếp cận các dịch vụ y tế phải đảm bảo tính sẵn có, khả năng tiếp cận, có thể chấp nhận được, có chi phí hợp lý, và đảm bảo chất lượng.

Trong những năm qua, Việt Nam đã thể hiện sự cam kết thông qua việc xây dựng và thực hiện các chính sách cụ thể nhằm đảm bảo mọi người dân, bao gồm cả các nhóm nguy cơ cao, đều có thể tiếp cận dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS một cách công bằng và bình đẳng. Chính phủ đã thông qua Chiến lược Quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030¹⁰, ban hành Luật Phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người (HIV/AIDS) số 64/2006/QH11 ngày 29/6/2026 và Luật sửa đổi, bổ sung một số Điều của Luật Phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người (HIV/AIDS) số 71/2020/QH14 ngày 16/11/2020, và chỉ đạo các cấp, ngành thực hiện nghiêm túc các biện pháp can thiệp. Ban Bí thư Trung ương Đảng cũng đã ban hành Chỉ thị số 07-CT/TW ngày 06/7/2021¹¹ về tăng cường lãnh đạo công tác phòng, chống HIV/AIDS, tiến tới chấm dứt dịch bệnh AIDS tại Việt

⁹ Chỉ thị số 07-CT/TW ngày 06/7/2021 của Ban Bí thư Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường lãnh đạo công tác phòng, chống HIV/AIDS, tiến tới chấm dứt dịch bệnh AIDS tại Việt Nam trước năm 2030 (gọi tắt là Chỉ thị số 07-CT/TW).

¹⁰ Quyết định 1246/QĐ-TTg ngày 14/8/2020 của Thủ tướng Chính phủ về Phê duyệt Chiến lược quốc gia chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030.

¹¹ Chỉ thị số 07-CT/TW ngày 06/7/2021 của Ban Bí thư Ban Chấp hành Trung ương về tăng cường lãnh đạo công tác phòng, chống HIV/AIDS, tiến tới chấm dứt dịch bệnh AIDS tại Việt Nam trước năm 2030 (gọi tắt là Chỉ thị số 07-CT/TW).

Nam trước năm 2030, thể hiện sự quyết tâm cao độ trong việc thực hiện cam kết chấm dứt dịch bệnh AIDS trước năm 2030.

Để giải quyết vấn đề khó khăn trong tiếp cận dịch vụ, Việt Nam đã triển khai các mô hình cung cấp dịch vụ đa dạng và linh hoạt. Ngoài các cơ sở điều trị HIV/AIDS công lập và tư nhân, đã có các mô hình cung cấp dịch vụ lưu động và tiếp cận cộng đồng, giúp mang dịch vụ đến gần hơn với các nhóm nguy cơ cao. Việt Nam cũng đã tăng cường đào tạo và nâng cao năng lực cho đội ngũ nhân viên y tế trong làm việc với các nhóm nguy cơ cao. Các khóa đào tạo chuyên sâu về HIV/AIDS và các kỹ năng tiếp cận, tư vấn cho các nhóm đặc thù này đã giúp cải thiện chất lượng dịch vụ và giảm thiểu kỳ thị từ phía nhân viên y tế. Chính phủ, các tổ chức xã hội dân sự, cộng đồng người nhiễm HIV và các đối tác phát triển phối hợp chặt chẽ, tiếp tục nỗ lực giảm kỳ thị và phân biệt đối xử để tạo điều kiện thuận lợi cho các nhóm nguy cơ cao tiếp cận và sử dụng các dịch vụ phòng ngừa và điều trị HIV.

Tuy nhiên, một số rào cản vẫn đang tồn tại trong việc tiếp cận dịch vụ phòng, chống HIV/AIDS ở Việt Nam. Nhóm thanh thiếu niên, nhóm nam quan hệ tình dục đồng giới (MSM), và những người dễ bị tổn thương khác vẫn khó tiếp cận các dịch vụ do sự kỳ thị, phân biệt đối xử, và hạn chế về tài chính. Bên cạnh đó, phụ thuộc vào viện trợ quốc tế vẫn chiếm tỷ trọng lớn, đặc biệt trong các chương trình điều trị dự phòng. Các vấn đề này gây trở ngại cho mục tiêu giảm thiểu sự lây lan HIV và đảm bảo chăm sóc cho mọi người dân.

Chính vì vậy, Thông điệp “Đoàn kết là sức mạnh - Chung tay chấm dứt dịch bệnh AIDS” kêu gọi hành động đồng bộ của các cấp, các ngành, từ trung ương đến địa phương, tổ chức xã hội, đối tác quốc tế, cộng đồng và từng cá nhân với các nhiệm vụ trọng tâm: (1) Đẩy mạnh phát hiện sớm, điều trị sớm bằng thuốc kháng HIV (ARV) cho người nhiễm HIV; (2) Mở rộng và đa dạng hóa các chương trình dự phòng lây nhiễm HIV bao gồm cung cấp bao cao su, bơm kim tiêm sạch (có thể miễn phí thông qua chương trình, dự án đã được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt theo quy định của pháp luật hoặc bán thương mại theo quy định của pháp luật về quản lý thiết bị y tế)¹², điều trị nghiện các chất dạng thuốc phiện bằng thuốc thay thế Methadone, điều trị dự phòng trước phơi nhiễm với HIV (PrEP)¹³; (3) Tăng cường truyền thông thay đổi hành vi, tập trung vào các nhóm đối tượng đích; (4) Xóa bỏ kỳ thị và phân biệt đối xử liên quan đến HIV tại cơ sở y tế và trong cộng đồng. Thêm vào đó, thông điệp thể hiện cam kết giải quyết những bất bình đẳng trong việc tiếp cận các dịch vụ y tế. Điều này không chỉ phù hợp với định hướng của UNAIDS mà còn là bước đi cần thiết để đảm bảo quyền tiếp cận dịch vụ cho mọi người dân, đặc biệt là các nhóm nguy cơ cao, giúp Việt Nam đạt được mục tiêu chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030. Chủ đề này cũng phản ánh nỗ lực của Việt Nam trong việc thực hiện các cam kết quốc tế và tạo điều kiện để mọi người có thể tiếp cận dịch vụ y tế một cách bình đẳng và không bị phân biệt đối xử.

Chấm dứt dịch bệnh AIDS là trách nhiệm chung của toàn xã hội, không chỉ riêng ngành y tế. Với sự đồng lòng và hành động quyết liệt, Việt Nam hoàn toàn có thể đạt được mục tiêu Chấm dứt dịch bệnh AIDS vào năm 2030./.

¹² Điều 3, Điều 4 Nghị định số 141/2024/NĐ-CP ngày 28/10/2024 của Chính phủ Quy định chi tiết một số điều của Luật phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người (HIV/AIDS).

¹³ Nghị định số 63/2021/NĐ-CP ngày 30/6/2021 của Chính phủ Quy định chi tiết thi hành Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật phòng, chống nhiễm vi rút gây ra hội chứng suy giảm miễn dịch mắc phải ở người (HIV/AIDS).

Phụ lục 2
LOGO HƯỞNG ỨNG 35 NĂM VIỆT NAM ỨNG PHÓ VỚI HIV/AIDS;
THÁNG HÀNH ĐỘNG QUỐC GIA PHÒNG, CHỐNG HIV/AIDS NĂM 2025
VÀ NGÀY THẾ GIỚI PHÒNG, CHỐNG AIDS 01/12

Logo hưởng ứng 35 năm Việt Nam ứng phó với dịch HIV/AIDS; Tháng hành động quốc gia phòng, chống HIV/AIDS năm 2025 và Ngày Thế giới phòng, chống AIDS 01/12.

Giải thích hình ảnh Logo:

- **Màu sắc:** Logo được thiết kế trên nền trắng, gồm hai màu chủ đạo là đỏ và vàng là màu sắc trên quốc kỳ Việt Nam, màu đỏ là biểu tượng cho chương trình phòng, chống HIV/AIDS trên thế giới và Việt Nam.

- **Biểu tượng:** con số 35 cách điệu tượng trưng cho 35 năm nỗ lực của Việt Nam ứng phó với HIV/AIDS. Các nét thiết kế mang phong cách cách điệu, khỏe khoắn và hiện đại, thể hiện sự phát triển, nỗ lực không ngừng nghỉ. Biểu tượng Ruy băng đỏ và nón lá là biểu tượng đã giành giải Nhất trong cuộc thi thiết kế biểu tượng cho chương trình phòng, chống HIV/AIDS năm 2017. Ruy băng đỏ là biểu tượng toàn cầu của sự đoàn kết trong phòng, chống HIV/AIDS, thể hiện tinh thần không kỳ thị, phân biệt đối xử với người có HIV và quyết tâm chấm dứt đại dịch AIDS vào năm 2030. Ruy băng đỏ được lồng trong hình ảnh chiếc nón lá, biểu tượng văn hóa của người Việt, thể hiện sự đồng hành và trách nhiệm của cả cộng đồng Việt trong phòng, chống HIV/AIDS. Nền tròn màu vàng: Tượng trưng cho mặt trời, ánh sáng, sự sống – một tương lai không còn HIV/AIDS, đầy hy vọng. Biểu tượng tượng trưng cho khát vọng vươn lên, với nỗ lực, quyết tâm hành động mạnh mẽ để đạt mục tiêu chấm dứt đại dịch vào năm 2030.

Thông điệp tổng thể: Logo lan tỏa thông điệp 35 năm đoàn kết, đổi mới hành động, cùng chung tay Chấm dứt dịch bệnh AIDS và năm 2030, thể hiện được Chủ đề: **“Đoàn kết là sức mạnh – Chung tay chấm dứt dịch bệnh AIDS”**.